

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

θ. ους, ἀλλ' ἡτοὶ ἥρως μαρτυρίου, ἡτοὶ ἥρως παθητικῆς ἀμύνης ἡτοὶ ἡ ἐν τῶν σπλάγχνων τοῦ θνήσκοντος κράτους ἔξερχομένη ψυχή, διὰ νὰ παραστήσῃ ἐν τῇ ἀγωνίᾳ τοῦ τελευταῖς ἀγῶνος τὴν ἀπὸ τῶν ἑπάλεων τῆς Κων) πόλεως ἐναγώνιον ἐκποήην τῆς ἐλευθερίας.

Ἡ τελευταῖα λάμψις τῆς σθεσθείσης ἐλευθερίας ἦτις ἔξπενευσε δόμοιο μὲν τὴν ζωὴν τοῦ ὑστάτου αὐτοκράτορος, θὲς συμβολίζηται ἐν τῷ ἀνδριάντι τοῦ Παλαιολόγου. Ὅστις θὰ στηθῇ πανύψηλος ἐν τῇ πρωτευόσῃ τῆς ἐλευθερωθείσης γενεᾶς τοῦ κράτους του, ὡς εἰδωλον πατριωτικῆς λατρείας, ὡς παράστασις τοῦ σκοποῦ τῆς ὑπάρξεως μας, ὡς φόρος ὑψηλὸς θαυμασμοῦ πρὸς τὸν ἀπάτριδα ἥρωτον καὶ ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς Ἐκεῖνον, τὸν ὅποιον ἡ θρησκεία τοῦ Γένους λατρεύει ὡς πανάγιον Μεσσίαν εἰς τὰς ὑψηλὰς αὐτῆς καὶ πανελλήνιους συγκινήσεις.

Ἴδού θέμα διὰ τὴν καλλιτεχνίαν τῆς πατρίδος μας. Ἴδού ἐμπνευσις ὑψηλὴ διὰ τὴν παράστασιν τοῦ τελευτοῦ Αὐτοκράτορος πίπτοντος μαρτυρικῶν καὶ διὰ τοῦ αἴματός του συνδέοντος τὴν Πόλιν μὲ τοὺς αἰώνας καὶ μὲ τὴν Ἑλλάδα ἀρρήκτως, ἵδού περίστασις ν' ἀποθανατίσουν ἐν Ἀθήναις οἱ Ἑλληνες καλλιτέχναι τὸν ἀθάνατον τοῦτον δεσμόν.

"Ἄς ἀφοσιωθῶσιν ὅλοι οἱ Ἑλληνες καλλιτέχνοι διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ ὡραίου τούτου ἐθνικοῦ ὄνείρου καὶ ἃς σπεύσουν ὅλοι οἱ λοιποὶ Ἑλληνες νὰ προσφέρουν τὴν χαλκίνην πεντάραν των διὰ τὴν χάλκευσιν ταύτην τοῦ ἐθνικοῦ ἀνδριάντος, ὁ ὅποιος εἴθε νὰ στηθῇ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος διὰ νὰ δεικνύῃ εἰς τοὺς πολυποικίλους περιπατητὰς ἐν ἀσύγκριτον ἰδεῶδες, ἀνώτερον τῶν περιπατητικῶν συζητήσεων καὶ τῶν χαμαίγλων σκέψεων.

Σ. ΖΩΓΡΑΦΙΔΗΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΕΝ ΤΗ ΕΕΝΗ;

Ἐ «Ἐταιρεία τῶν γραφικῶν τεχνῶν» (Gesellschaft für vervielfältigende Kunst) τῆς Βιέννης δι' ἔγγράφου τῆς, ὥρισε τὸν Διευθυντὴν τῆς «Πινακοθήκης» ὡς ἀνταποκριτὴν καὶ συνεργάτην ἐν Ἑλλάδι τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐκδιδούμενου καλλιτεχνικοῦ παραρτήματος τῆς ἐπιθεωρήσεως Die Graphischen Künste (Al γραφικαὶ τέχναι), Ὅστις καὶ ἀνέλασε νὰ γράψῃ ἐν αὐτῷ περὶ τῆς παρ' ἡμῖν καλλιτεχνικῆς κινήσεως, ιεῖσα ὅσον ἀφορᾷ τὰς χαλκογραφίας, λιθογραφίας, ξυλογραφίας, κλπ. τὴν ιστορίαν τῆς ἀναπτύξεως των καὶ ἐν γένει θέλει ἀναφέρει καλλιτεχνικάς ἐκδόσεις Ἑλλ. βιβλίων. Πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ, παρακαλεῖ ἡ Διεύθυνσις τῆς «Πινακοθήκης» πάντας τοὺς κ. κ. ἐκδότας καὶ συγγραφεῖς καλλιτεχνικῶν ἐκδόσεων καὶ συγγραμμάτων ὅπως πέμψωσιν αὐτῇ ἀνά δύο ἀντίτυπα, ἵνα γίνη ὁ προσόκτων λόγος περὶ αὐτῶν ἐν τῷ ἐκδοθησομένῳ Γερμανιστὶ εἰδικῷ ἔργῳ. Ἐπίσης πάντας τοὺς δυναμένους νὰ παράσχωσιν ιστορικὰς ἢ στατιστικὰς πληροφορίας περὶ τῶν εἰρημένων εἰδῶν τέχνης παρακαλοῦμεν νὰ γράψωσιν ἡμῖν, θέλομεν δὲ διαδιβάσῃ τὰς χορηγούμενας ἡμῖν εἰδήσεις της διευθύνσει τῆς Βιένναίς Ἐταιρείας, ἦτις παρακαλεῖ καὶ αὐτὴ δι' ἡμῖν τοὺς Ἑλληνας καλλιτέχνας ἵνα ἐνισχύσωσι τὸ ἔργον αὐτῆς, πέμποντες δι' ἡμῶν ἀντίτυπα τῶν ἔργων των.

«Ἔποστολή δέον νὰ γίνη ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαΐου.

ΑΠΟΤΑΣ “ΑΤΘΙΔΑΣ.”

I.

Διδίτι Νινά Κρασσᾶ

Ὕπογειος κάλλος ἀφθαστο! Ἐλληνικὴ θεότης
Ἄλλος ἀνθοβολῆ στὰ μάρμαρα ἡ ἀμάραρτη ἐμμορφιά σου
Ξαραπροσάλλεις στὴ φτωχὴ πατρίδα τὴν γλυκεῖα σου
Σάροντειρ ὀλοζώταρο τῆς ἔκανον στῆς σου τεισότης.

Λευκὴ τῶν ἀγαλμάτων μας ψυχὴ καὶ πλαστικότης
Στὸ δέριο δόρο σοῦ ἐπρεπε καὶ κράτος στὰ μαλλιά σου
Γιατὶ ἔχεις καὶ τοὺς κερανοὺς μες τὴν γλυκεῖα ματιά σου
Καὶ νῆραι σκλάβος σου ζητεῖ κάθε ἥρωας καὶ ἴπποτής.

Τῆς Ἡρας ἡ κορμωσταὶ καθὼς φαρῆς προσάλλει
Καὶ ἡ γαλήνη τοὺς φαραροῦς τοῦ ἑθόνου ἡ μεράλη
Καὶ ἡ ἐμμορφιά τῆς Ἀθηνᾶς, δχι τῆς Ἀρροδίτης.

Γιὰ τὴν μορφιά σου τὴν θεὰ καὶ γιὰ τὴ δύναμί της
Δέξον σὰρ κρήτα ὀλόλευκα καὶ ὀλάσστρα περιστέρια
Τοὺς στιχοὺς μου ποῦ δέρω ἐδῶ γιὰ σέρα ταίρια-ταίρια.

II

Διδίτι Ε. Κριεζῆ

Μήνεις εἰσαι σὸν ἡ Ηγησῶν ἡ ὀλόγλυκεια παρθέρα
Μηδεῖτος χλωμοῦ μαρμάρου τῆς τάμαραρταέχεις κάλλη;
Τὸ χρυσελεφαντένιο σὸν μέτωπο στὸρ καθέρα
Θυμίζει ἔνα διειργο μαρμαρωμένο πάλι.

Καὶ βλέπω μὲς τὰ μάτια σου τῶν θεῶν τὴν καλοσύνη
Καὶ στὸ σεμνό σου φόρεμα τῆς νίκης τὸν ἀγέρα!
Τὸν φτερονγιῶν στὸ λυγνόδο χοροῦ τὴν χάρι ἐκείνη
Καὶ στὰ δειλὰ τὰ χεῖλη σου μιὰ ἐλύμπια φοβέρα!

Σὲ βλέπω, κόρη, καὶ ἔχεις τὴν μαύρη μον τὴ μοῖρα
Μπροστὰ εἰς τὴν ἀσέρην γαλήνη ποῦ ἀραδίτες
Δέρ κλαίεις ἐμπρός σου, δὲ βογγῆ ἡ ἀραχνή μον λέρα.
Τὴν ἀγυορία τῶν θεῶν καὶ τῶν σφαιρῶν σὸν χύνεις
Καὶ τῶν μαργάρων τὸ λευκό τὸν ὑπέροχον ἀπλωτείς
Στοῦ κόσμου τῆς διαβατικές τὲς λέπες ποῦ ἀρταμώρεις.

III

Διδίτι Ν. Κρασσᾶ

Ἔπος Ραφαήλον ἡ Παραγιὰ μὴν εἰσ' ἐσὸν παρθέρα;
Ἄλλοις ἐκκλησιᾶς εἰσαι θεά; ποιᾶς ἐκκλησιᾶς εἰκόνα
Κέσσι ποιὸς οὐραντάσθηκε ζωγράφος, ὁμέρα!
Ἐσέ, τὴν ἄρεια Ἀθηνᾶ, τὴν ἄρεια Ἀμαζόρα;

Σὰ γλυπτσα Βυζαντίνη μὲ κάλλη ἀγιασμέρα
Κτ. ὅποι φορεῖ μαρτυρικὸ στεφάρι γιὰ κορῶνα
Ἐτει μοῦ φαίνεσις ἐδῶρά, περήρανη παρθέρα
Μαντά σου ταύλαμάτηρα γειάτα τὰ θεία καὶ μόρα.

Ναι! σὰ θὲν μοῦ φαίνεσαι μέσα στὸρ κόσμο μόνη
Καὶ ὡσὰρ εἰσάντας ξακονοτή, θαυματοεγγή, τρανή,
Πούραι κάρεις μερόνχτα γιὰ τὰ τὴν προσκυνῆ!

Καὶ ἀρ ἡ τέχνη ἡ μάρτυσα ξερᾶ τὰ φαρερώη
Τὰ κάλλη τῆς πατρίδας της τὰ θεία καὶ γαλανὰ—
Ἡ ἀθάρατη μας ἡ φυλή δὲρ πανει, δὲρ ξερᾶ!

ΑΧΙΔΛΕΥΣ ΝΕΗΣ

ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ

“ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ,,

ΕΙΣ ΜΕΓΑ ΣΧΗΜΑ

Δῶρον πρὸς τοὺς προπληρώγοροτας

συνρρομητάς μας
